

Nr 877

Av herr Magnusson i Borås m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 25, angående anslag till stöd åt Aktiebolaget Statsgruvor.

(Lika lydande med motion nr 722 i Första kammaren)

I proposition nr 25 föreslås riksdagen att å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår anvisa 5 milj. kr. till stöd åt Aktiebolaget Statsgruvor.

Under större delen av 1950-talet var det ekonomiska resultatet av bolagets verksamhet i stort sett tillfredsställande. Sjunkande priser på bolagets järnmalmsprodukter samt i viss mån även felkalkyler beträffande Norbergsgruvan har dock medfört att bolagets ekonomi under senare år avsevärt försämrats. För det verksamhetsår som utlöpte den 31 mars i år beräknas förlusten på bolagets verksamhet i dess helhet uppgå till 2,5 milj. kr. Bolagsledningen liksom departementschefen anser, att den aktuella situationen för bolagets järnmalmsgruvor är resultatet av en strukturell förskjutning av marknadsläget som kan få bestående verkningar under överskådlig tid.

Här åberopade omständigheter talar otvetydigt för ett omedelbart nedläggande av driften vid de förlustbringande malmgruvorna i Norberg och Håksberg. Av arbetsmarknadspolitiska skäl fordras visserligen en viss avvecklingsperiod, men denna bör som arbetsmarknadsstyrelsen framhåller "inte tänjas ut mer än nödvändigt, när detta skulle innebära, att arbetskraften kvarhålls i ett mindre lönande arbete än det som eljest stod till buds". Den omställning av arbetskraften som blir nödvändig vid nedläggning av driften skulle enligt styrelsens beräkningar redan efter relativt kort tid ge en samhällsekonomisk vinst. Styrelsen anser sig därför inte av arbetsmarknadspolitiska skäl kunna påkalla att gruvdriften uppehålls under så lång tid som avses i bolagets framställning, nämligen två år.

Då det inte heller från företagsekonomiska synpunkter kan anses försvarbart att upprätthålla driften vid gruvorna längre än som är absolut nödvändigt, vill vi förorda att den avvecklingsperiod om 2 år som föreslagits avsevärt förkortas. Enligt vår uppfattning borde det vara möjligt att göra de utredningar som erfordras inom sådan tid att resultatet härav kan föreläggas nästkommande års vårriksdag.

Även om avvecklingen av gruvdriften vid Norberg och Håksberg sker i den takt vi förordat, torde det vara nödvändigt att bolaget tillföres medel

för att avvecklingen skall kunna ske på ett smidigt sätt. Då stor ovisshet råder om medelsbehovet och då vissa utsikter torde finnas för en avyttring av bolagets lagertillgångar anser vi det lämpligare att bolaget erhåller statlig garanti för upptagande av lån än att det får ett direkt bidrag över budgeten. Den statliga garantien bör gälla för lån intill ett belopp om högst 5 milj. kr. Vi vill dock framhålla angelägenheten av att bolaget i möjligaste mån begränsar sin upplåning.

Åberopande det anförda hemställes,
att riksdagen måtte

- 1) bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti intill ett belopp om högst 5 milj. kr. för krediter till Aktiebolaget Statsgruvor;
- 2) i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala, att erforderliga utredningar för avveckling av gruvdriften vid Norberg och Håksberg bör ske i sådan takt att resultatet härav kan föreläggas 1964 års riksdag.

Stockholm den 18 april 1963

Tage Magnusson
i Borås

James I. A. Dickson

Sixten Palm